

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บัณฑิตที่ส่งเสริมและที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว : การศึกษาเชิงสังคม-จิตวิทยาทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ชื่อผู้เขียน นางสาวกรวรรณ ชีวสันต์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิภาคศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.พันธุ์สุรย์ ลดาวัลย์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์สมหมาย เปรมจิตต์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรทิพย์ เรียงธีรวิทย์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริมเชิงสังคม-จิตวิทยาในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่ทำให้ประเทศไทยและ สปป.ลาวมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคเชิงสังคม-จิตวิทยาต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว และแนวโน้มความสัมพันธ์ของประเทศทั้งสอง และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการร่วมมือระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวในอนาคต

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ทำงานเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะต่อประเทศไทยและ สปป.ลาว อาทิ ข้าราชการ นักวิชาการ นักธุรกิจ สื่อมวลชน และนักพัฒนาองค์กรเอกชน ฯลฯ โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งจากฝ่ายไทยและ สปป.ลาวทั้งหมดรวม 35 ท่าน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ทั้งจากฝ่ายไทยและ สปป.ลาวให้ทัศนะว่าปัจจัยส่งเสริมเชิงสังคม-จิตวิทยาในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่ทำให้ประเทศไทยและ สปป.ลาวมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันเป็นเพราะความสัมพันธ์ของไทยและลาวมีมานานกว่าประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ ในภูมิภาค นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดในด้านประวัติศาสตร์

การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม ในภาพรวมของความสัมพันธ์ในขณะนี้อยู่ในขั้นดี เนื่องจากมีปัจจัยหลาย ๆ ด้านที่เอื้ออำนวยต่อความสัมพันธ์ อาทิ ความเป็นญาติพี่น้องของประชาชนตามเขตจังหวัดชายแดน ความสัมพันธ์แบบบ้านพี่เมืองน้อง ภาษาที่คล้ายคลึงกันทำให้สื่อสารเข้าใจได้ง่าย มีขนบธรรมเนียม ประเพณี "ฮีตสิบสอง" และนับถือพุทธศาสนาเหมือนกัน ทำให้บางครั้งประชาชนทั้งสองฝั่งโขงมีส่วนร่วมในงานประเพณีหรือเทศกาลสำคัญๆ ของกันและกัน ในเรื่องดังกล่าวรัฐบาลของทั้งสองประเทศสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้ ซึ่งเป็นปัจจัยทางด้านสังคม-จิตวิทยาวิธีหนึ่ง

ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคเชิงสังคม-จิตวิทยาต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและสปป.ลาวนั้น พบว่าปัญหาพื้นฐานหลักคือ ความหวาดระแวงที่ยังคงมีค้างอยู่ จากปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม แม้ปัจจัยดังกล่าวส่วนใหญ่จะเป็นข้อดี แต่บางอย่างก็เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ได้ นอกจากนี้ก็ยังมีปัจจัยเสริมที่ทำให้เกิดอุปสรรคต่อกันมากขึ้น คือเรื่องของระบอบการปกครองที่ต่างกัน เรื่องของกลุ่มม้งที่สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก จ.สระบุรี เรื่องของหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง เรื่องของการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และเรื่องเส้นเขตแดน ส่วนปัญหาในเรื่องเศรษฐกิจมีอยู่บ้าง เช่น ความไม่เข้าใจกัน กฎระเบียบที่แตกต่างกัน อัตราการแลกเปลี่ยนของสกุลเงินที่มีปัญหา ส่วนปัญหาด้านสังคม-วัฒนธรรมที่เด่นชัด คือ วัฒนธรรมที่ผ่านสื่อจากไทยไปสู่สังคมลาว ทำให้สังคมและวัฒนธรรมของลาวเริ่มเปลี่ยนแปลง กลายเป็นวัฒนธรรมอุตสาหกรรมมากขึ้น ชีวิต ความเป็นอยู่ การแต่งกาย การบริโภค เลียนแบบมาจากไทยโดยผ่านสื่อ

จากผลการศึกษาทั้งหมดเห็นว่าแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวในอนาคตทั้งสองประเทศควรจะร่วมกันส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีที่มีอยู่ และหาทางบรรเทาอุปสรรคที่มีอยู่ต่อกัน ควรจะหันหน้าเข้าหากัน มีความเข้าใจ และจริงจังในการแก้ไขปัญหา ไม่ควร จะเอาเปรียบหรือมองแต่ผลตอบแทนระยะสั้น และหวังแต่ได้จากลาวฝ่ายเดียว ประเทศไทยควรจะช่วยเหลือ สปป.ลาว ให้มากขึ้น ควรปลูกฝังแนวความคิดของทั้งสองฝ่ายให้คำนึงถึงความเจริญมั่งคั่งร่วมกัน เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียม และมองถึงผลในอนาคตว่าเมื่อ สปป.ลาวพัฒนาขึ้นแล้ว การค้า การลงทุนของไทยที่ทำกับ สปป.ลาว จะต้องดีขึ้นตามไปด้วย ซึ่งการแก้ไขปัญหาต้องอาศัยความร่วมมือของทั้งสองฝ่าย และต้องเป็นการดำเนินการในทุกระดับของความสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล และระดับประชาชนต่อประชาชน

Thesis Title	Factors Contributing to and Impeding Friendly Relations between Thailand and the Lao People's Democratic Republic: A Study of a Socio-psychological Approach in International Relations
Author	Miss Korawan Cheewasunt
M.A.	Regional Studies
Examining Committee:	Associate Prof. Dr. M.L. Bhansoon Ladavalaya Chairman Associate Prof. Sommai Premchit Member Assistant Prof. Porntip Tianteerawit Member

ABSTRACT

This research has three objectives: 1) to study the socio-psychological factors contributing to foreign relations that allow Thailand and the Lao PDR to maintain friendly relations, 2) to study socio-psychological factors impeding continued friendly relations between Thailand and the Lao PDR and 3) to study potential ways for Thailand and the Lao PDR to cooperate in the future.

This investigation collected qualitative data from various documents and also from interviews with thirty five key informants from government, academics, businessmen, mass media, and non-governmental organizations from Thailand and the Lao PDR whose work relates to foreign relations, particularly relations between Thailand and the Lao PDR.

Interviewees stated that one of the primary socio-psychological factors contributing to friendly relations is the long history of relations between Thailand and the Lao PDR which are of longer duration than those with other countries in the region. Other factors include the countries' similarities in terms of history, politics, economics, and culture. In terms of both countries' current friendly relations, many other factors also contribute such as: people's feeling of a sense of family with one another (especially along the border), the sharing of a similar language, similar traditions, religion, and interaction during common festivals. The upshot is that both countries have made positive efforts to maintain continuing harmonious relations, efforts of which are of a largely socio-psychological nature.

Lao people's fear of Thai intentions to exploit their country is the primary socio-psychological factor impeding relations between Thailand and Laos, fears related to history, politics, economics, and culture. Although history, politics, economics and culture offer points of understanding, they also contain areas of potential contention. Other factors that impede harmonious relations include the two countries' current political differences, the issue of Hmong people who immigrated to Thailand from the Lao PDR after 1975, Thailand's naval operations along the

Mekong River, continuing illegal immigration from the Lao PDR to Thailand, and other border disputes. Economic problems appear to be primarily related to misunderstandings in relation to business policies and currency exchange regulations. Cultural problems include the impact of Thai television on Lao culture, which many believe it has changed Lao culture into an “Industrial Culture” and Lao people into capitalist consumers.

These results indicate that to facilitate harmonious relations in the future, both countries must emphasize positive aspects of their relationships and reduce the impact of negative aspects. In terms of the problems of misunderstanding and border disputes, the countries should meet face to face and sincerely try to understand and solve the problems. Thailand should make continued efforts to provide support for the Lao PDR and not just focus on opportunities for short term unilateral gain. Both countries must listen to one another to facilitate achievement of both equality and appropriate solutions to problems as they arise. The countries should consider long term solutions to existing problems and the impact of those solutions on development and economics. Bilateral cooperation, both at various government levels and at the level of “people to people”, should be encouraged at every level to identify appropriate solutions.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Chiang Mai University